

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
Zander Kaaesgt. 7
5805 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

19/5577-3

14. januar 2020

Konkurransetilsynet (KT) - tildelingsbrev 2020

1.	Innledning	1
2.	Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
3.	Mål og indikatorer	3
4.	Prioriterte tiltak og bestillinger i 2020	4
5.	Andre forutsetninger og krav	5
6.	Budsjettvedtak og fullmakter for 2020	6
	Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2020	8
	Vedlegg 2: Fullmakter 2020	9

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2019–2020) for Nærings- og fiskeridepartementet og Innst. 8 S (2019–2020) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Konkurransetilsynet i 2020.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Konkurransetilsynet i 2020. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2020, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Konkurransetilsynet fastsatt 01.01.2020¹.

¹ Hovedinstruksen er tilgjengelig på www.regjeringen.no sammen med tildelingsbrevet.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

Konkurransetilsynet skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å fremme konkurranse i næringslivet. Dette innebærer at Konkurransetilsynet skal føre tilsyn med konkurranseforholdene og håndheve konkurranseloven og EØS-avtalens konkurranseregler. Den direkte virkningen av håndhevingen av konkurranseloven bidrar til å gi kundene et tilbud av varer og tjenester med bedre kvalitet og lavere priser, og gjør at norske bedrifter blir mer konkurransedyktige i internasjonale markeder. Den indirekte virkningen av Konkurransetilsynets håndheving av konkurranseloven er at alle foretak må forholde seg til reglene og dermed avstår fra konkurranseskadelig adferd.

Regjeringen vil legge til rette for et fritt og uavhengig næringsliv uten særbehandling eller konkurransehindrende avtaler, fri flyt av varer og tjenester og fri tilgang til markedene. Velfungerende markeder blir sikret blant annet gjennom en streng konkurranselov som håndheves effektivt. Konkurransetilsynet skal fremme og synliggjøre den samfunnsøkonomiske virkningen av konkurransereglene. Effektiv håndheving, saksbehandling av høy faglig standard og streng sanksjonering av alvorlige brudd på konkurransereglene bidrar til å øke omfanget av håndhevingens samlede direkte og indirekte virkning.

Konkurransetilsynets hovedoppgave i 2020 vil være å fortsette en aktiv håndheving av konkurranseloven gjennom å bekjempe karteller, slå ned på misbruk av dominerende stilling og gripe inn mot konkurransebegrensende fusjoner og oppkjøp. Misbruk av dominerende stilling og konkurransebegrensende samarbeid kan gi opphav til betydelige tap for forbrukerne i form av varer og tjenester med lavere kvalitet og høyere priser.

Konkurransetilsynet skal bestrebe seg på å håndheve konkurranseloven på en slik måte at lovbrudd sanksjoneres raskt og effektivt, og at kontrollen med fusjoner og oppkjøp blir så effektiv som mulig for både partene og tilsynet. Videre skal Konkurransetilsynet bidra til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig atferd gjennom å spre informasjon om konkurransereglene og fordelene ved velfungerende konkurranse i markedene. Konkurransetilsynet skal også fortsette å prioritere synlighet for å øke kunnskapen om Konkurransetilsynets arbeid og næringslivets kjennskap til konkurransereglene. Dette vil forebygge konkurransekriminalitet og bidra til at håndhevingen av konkurranseloven blir mer effektiv. Økt oppmerksomhet om konkurranse som virkemiddel for effektiv ressursbruk kan bidra til å utvikle bedre løsninger, herunder endringer i reguleringer som åpner for økt konkurranse.

3. MÅL OG INDIKATORER

3.1 Målbilde

Samfunnsoppdrag
Konkurransetilsynet skal bidra til effektiv ressursbruk gjennom å fremme konkurranse som virkemiddel.

Hovedmål
Velfungerende markeder hvor markedsaktørene etterlever konkurransereglene.

Delmål
1. Aktiv håndheving av konkurranseloven med forskrifter og EØS-avtalens konkurranseregler.
2. Være synlig i offentligheten på en måte som bidrar til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig atferd.

3.2 Håndheve konkurranselovens forbuds- og inngrepsbestemmelser raskt og effektivt

For at Konkurransetilsynet skal gjennomføre sitt samfunnsoppdrag og nå sitt hovedmål, er avdekking og forebygging av konkurransekriminalitet av vesentlig betydning.

Konkurransetilsynet skal avdekke og forebygge konkurransekriminalitet, som pris- og anbudssamarbeid, markedsdeling og misbruk av dominerende stilling. Konkurransetilsynet skal håndheve konkurransereglenes forbudsbestemmelser på en slik måte at lovbrudd sanksjoneres raskt og effektivt, og sikre at personstraff blir en reell trussel for individer som har vært aktive i ulovlig adferd.

Konkurransetilsynet skal gripe inn mot konkurransebegrensende foretakssammenslutninger.

Saksbehandling og kontakt med brukere skal innrettes slik at Konkurransetilsynet står fram som profesjonelt og serviceinnstilt, med saksbehandling av høy faglig kvalitet.

3.3 Være synlig i offentligheten på en måte som bidrar til å fremme konkurranse og forhindre konkurranseskadelig adferd

Konkurransetilsynet skal være synlig i norsk offentlighet via høringsuttalelser, kronikker, rapporter, fagartikler, foredrag m.m.

God synlighet fører til bedre kunnskap om Konkurransetilsynets arbeid og øker næringslivets kjennskap til konkurransereglene. Dette vil forebygge konkurransekriminalitet og bidra til at håndhevingen av konkurranselovgivningen blir mer effektiv. Økt oppmerksomhet om konkurranse som virkemiddel for effektiv ressursbruk, kan bidra til utvikling av bedre løsninger, herunder endringer i reguleringer som åpner for økt konkurranse.

Konkurransetilsynet skal i høringsuttalelser, gjennom bruk av konkurranseloven § 9e og ved andre virkemidler bidra til at offentlige reguleringer fremmer konkurranse til fordel for forbrukerne og næringslivet. Tilsynet kan foreslå tiltak som kan bøte på reguleringene.

3.4 Ivaretagelse av norske interesser når Konkurransetilsynet behandler regelverkssaker i EØS og EØS-enkelt saker

Regjeringen fører en aktiv politikk for å ivareta norske interesser ved å medvirke tidlig i politiske prosesser i EU. Konkurransetilsynet skal fortsette å delta aktivt i formelle og uformelle fora som EØS-avtalen gir adgang til, for å sikre norsk medvirkning i regelverks- og politikktutforming på et tidlig stadium.

Konkurransetilsynet skal gi innspill til departementet ved utforming av norske posisjoner i pågående regelverksarbeid, samt korrekt implementering av EØS-regelverket i norsk rett. Norske interesser og posisjoner i dette arbeidet skal ivaretas.

Konkurransetilsynet skal orientere departementet om saker til behandling i overvåkningsorganene av interesse for norske myndigheter, og hvilke merknader tilsynet har til sakene. Tilsynet skal også evaluere virkningen av sin deltagelse i slike saker.

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2020

4.1 Konkurransen i en digital økonomi

Digitalisering bidrar til omfattende teknologisk utvikling og innovasjon. Tradisjonelle markedsstrukturer utfordres, hvilket kan bidra til økt konkurranse. Samtidig kan digitalisering resultere i markedsdominans og øke faren for ulovlig prissamarbeid. Konkurransetilsynet skal legge til rette for at digitalisering bidrar til økt konkurranse til fordel for forbrukere og næringsliv. Konkurransetilsynet skal vurdere mulighetene digitalisering gir for å avdekke konkurransekriminalitet og effektivisere etterforskningsmetoder.

4.2 Dagligvaremarkedet

Konkurransetilsynet har fått flere oppgaver knyttet til utredning av konkurransefremmende tiltak i dagligvarebransjen. Dagligvaremarkedet skal være et prioritert område for Konkurransetilsynet i 2020. Regjeringen styrket Konkurransetilsynet med 6,5 millioner kroner i 2019, slik at de kunne ansette 6-7 nye medarbeidere til å jobbe direkte med dagligvaremarkedet. For å sikre langsiktighet i dette arbeidet, har regjeringen videreført denne satsingen ved å øke bevilgningen til 8,5 millioner kroner i statsbudsjettet for 2020. Dette er et målrettet tiltak mot adferd som svekker konkurransen i dagligvaremarkedet. Denne satsingen innebærer blant annet at:

- Konkurransetilsynet skal intensivere oppfølgingen av klager og tips, og behandle flere saker som omhandler mulige brudd på konkurranseloven.
- Konkurransetilsynet vil få økt kapasitet som vil gjøre det mulig å gjennomføre flere utredninger av mulige konkurranseproblemer. Dette vil gi bedre grunnlag for å vurdere aktuelle tiltak i markedet.
- I tillegg skal Konkurransetilsynet blant annet bistå med utredninger og ressurser i forbindelse med den kommende stortingsmeldingen om konkurransen i dagligvaremarkedet.

4.3 Konkurransesfaglig forskning og utredning

Konkurransetilsynet skal, gjennom økt satsing på forskning og utredning, bidra til å forsterke konkurransepolitikken kunnskapsgrunnlag og sikre effektiv håndheving av konkurranseloven.

Konkurransetilsynet forvalter det alminnelige prisreguleringsfondet. Midlene skal benyttes til forskning om konkurranseforhold og pris- og konkurransepolitiske virkemidler. Konkurransetilsynet skal forvalte prisreguleringsfondet i tråd med vedtatte retningslinjer og omtale resultatene av forskningen i årsrapporten for virksomheten.

4.4 Rapportering

Rapportering om prioriteringer og bestillinger for 2020 samt rapportering om måloppnåelse gjøres i tråd med den ordinære rapporteringen til departementet.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

5.1 Inkluderingsdugnaden

Konkurransetilsynet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnen. Konkurransetilsynet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Konkurransetilsynet hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt rapporteres i årsrapporten. Konkurransetilsynet skal rapportere i tråd med veiledning publisert høsten 2019.

5.2 Lærlinger

Alle statlige virksomheter skal knytte til seg minst én lærling. Konkurransetilsynet skal hvert år vurdere om etaten kan øke antallet lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag og knytte seg til et opplæringskontor. Konkurransetilsynet skal rapportere om status i årsrapporten.

5.3 Bruk av kommunikasjonstjenester

Opgaver knyttet til ekstern og intern kommunikasjon i og for Konkurransetilsynet skal som hovedregel utføres av virksomheten selv. Unntak fra dette er oppgaver knyttet til design av kommunikasjonsmateriell, f.eks. rapporter. Departementet legger et følg-eller-forklar-prinsipp til grunn for dette som innebærer at dersom Konkurransetilsynet ser behov for å anskaffe kommunikasjonstjenester fra andre aktører, skal dette redegjøres for overfor departementet i styringsdialogen.

BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2020

6.1 Budsjettedtak

For Konkurransetilsynet er det fattet følgende budsjettvedtak på kap. 911 og 3911.

Utgifter

Kap. 911	Konkurransetilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 01	Driftsutgifter	120 850
Sum kap. 911		120 850

Inntekter

Kap. 3911	Konkurransetilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 03	Refusjoner og andre inntekter	200
Post 86	Lovbruddsgebyr	100
Sum kap. 3911		300

Konkurransetilsynet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2020 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 6.2 under.

6.2 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Konkurransetilsynet skal føre regnskap etter kontantprinsippet.

6.3 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet blir bevilgningene på kapitlene 911 og 3911 stilt til disposisjon for Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Camilla Bretteville Froyn (e.f.)
ekspedisjonssjef

Gunnar Birkelund
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDEREN FOR 2020

Konkurransetilsynet plikter å rapportere på de aktiviteter som kommer frem i styringskalenderen under.

Måned	Dato	Aktivitet
Jan.-feb.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2019, jf. eget brev fra NFD med frister
Mars	1. mars 1. mars 15. mars	Årsrapport 2019, jf. krav i R-115 Ev. innspill til revidert budsjett 2020 Budsjettforslag 2021
April	Medio april	Etatsstyringsmøte vår
Mai		
Juni		Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
Aug.		
Sept.	20. sept.: 20. sept.:	Risikovurdering Status økonomi per 31.aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2020
Okt.	Okt. - nov. Medio okt.	Dialog om tildelingsbrev for 2021 Etatsstyringsmøte høst
Nov.	1. okt.	Ev. innspill til store satsinger 2022
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2021

Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet finnes på <https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/nfd/tildelingsbrev-og-arsrapporter/tildelingsbrev-/spesifisering-av-bestillinger-i-styringskalenderen-for-nfds-etater/id2616898/>

Konkurransetilsynet skal rapportere årlig om prisreguleringsfondet. I tillegg plikter Konkurransetilsynet å rapportere om aktiviteter og prioriteringer innenfor gjeldende ramme, samt hvorvidt tilsynets ressurser er anvendt effektivt. Det skal også rapporteres om hvordan anvendelsen av tilsynets ressurser påvirker samfunnsøkonomisk effektivitet.

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2020

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 13.01.2017. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Konkurransetilsynet for 2020, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 29. mai 2015.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste fem budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- NFDs brev av 09.09.14 om ikrafttredelse av Konkurransetilsynets reviderte personalreglement fra 09.09.14.